Permanente Vertegenwoordiging van het
Koninkrijk der Nederlanden

Europese Commissie
DG TREN
t.a.v. Dhr M. Ruete, directeur-generaal
Wetstraat 200
1049 Brussel

Herrmann Debrouxlaan 48
1160 Brussel

Datum	7 januari 2008
Kenmerk	bre-ea-08-02
Blad	1/1
Bijlage(n)	2
Betreft	Rapportages richtlijn 2001/77/EG
C.c.	

Auteur	Arnoud Bader
Telefoon	02 679 1561
Fax	02 679 1792

arnoud.bader@minbuza.nl
www.minbuza.nl

Hierbij doe ik U toekomen 2 rapportages in het kader van de Europese Richtlijn (2001/77/EG) betreffende hernieuwbare elektriciteit.

De Permanente Vertegenwoordiger
voor deze,

Ir. A.P. Bader
Handelsraad

DG TREN	CODE:					
A/	81003					
ACTION:		ECHEANCE:				
15. 01. 2008						
R	A	B	C	D	E	F
G	H	I	J	CP1	CP2	CP3
DG	ASS	01				AAE
			DGA	DGA	DGA	
			CD	EEG	HI	

Annex 1:

Rapportage in het kader van de Europese Richtlijn (2001/77/EG) betreffende hernieuwbare elektriciteit (art. 3 lid 2; indicatieve streefcijfers en maatregelen)

1. Inleiding

De Nederlandse regering vervult met deze rapportage de verplichting zoals bedoeld in artikel 3, lid 2 van de Richtlijn 2001/77/EC van het Europees Parlement en de Raad van Europese Unie van 27 september 2001, betreffende de bevordering van elektriciteit opgewekt uit hernieuwbare energiebronnen op de interne elektriciteitsmarkt. Dit artikellid verplicht de lidstaten uiterlijk op 27 oktober 2002 en daarna om de vijf jaar een verslag vast te stellen en te publiceren, waarin voor de volgende tien jaar de nationale, indicatieve streefcijfers voor het toekomstige binnenlandse verbruik van elektriciteit uit hernieuwbare energiebronnen, worden vastgesteld, uitgedrukt in een percentage van het elektriciteitsverbruik. In het verslag wordt ook een overzicht gegeven van de maatregelen die op nationaal niveau genomen of gepland zijn om die streefcijfers te verwezenlijken.

2. Doelstellingen voor hernieuwbare elektriciteit, hernieuwbare energie en klimaat

Het Nederlandse beleid betreffende hernieuwbare energie en klimaatbescherming kende tot begin 2007 de volgende doelstellingen:

- Voor hernieuwbare elektriciteit in 2010: 9 % als aandeel van het totale elektriciteitsverbruik (zoals geformuleerd in de EU Richtlijn 2001/77/EG);
- Emissiereductie van broeikasgassen: 6 % in de periode van 2008 tot 2012 ten opzichte van de uitstoot in 1990 (de Nederlandse bijdrage aan de verdeling over de lidstaten van de EU-verplichting op basis van het Kyoto-protocol van het Klimaatverdrag).
- Voor hernieuwbare energie in 2020: 10 % aandeel in 2020 van het totale energieverbruik (vastgelegd in de Derde Energienota van 1996).

De huidige Nederlandse regering heeft bij aantreden (februari 2007), in aansluiting op de nieuwe ambities die de Europese Commissie januari jl. naar buiten bracht, fors aangescherpte doelstellingen voor duurzame energie en klimaatbescherming bekend gemaakt. In verband met het klimaatprobleem en de gewenst duurzame energievoorziening heeft de Nederlandse regering gekozen voor de volgende nieuwe doelen:

- Emissiereductie van de uitstoot van broeikasgassen van 30 % in 2020 (ten opzichte van 1990), bij voorkeur in Europees verband;
- Verbetering van de energie-efficiëncy na verloop van tijd tot een niveau van 2 % per jaar in 2020;
- Een aandeel hernieuwbare energiebronnen van 20 % in het jaar 2020.

Deze doelstellingen zijn uitgewerkt in het zogenoemde Werkprogramma Schoon en Zuinig (september 2007). Dit programma beschrijft sectorgewijs welke maatregelen en acties de regering voorziet om de beoogde doelen te kunnen halen. In het algemeen kan daarbij worden gesteld dat alle maatregelen die bijdragen tot de verhoging van het aandeel hernieuwbare elektriciteit in de nationale elektriciteitsvoorziening tevens bijdragen aan de klimaat-doelstelling.

3. Streefwaarden voor hernieuwbare elektriciteit

Over hernieuwbare elektriciteit in het bijzonder is het volgende op te merken:

- De doelstelling 9 % aandeel van het totale elektriciteitsverbruik in 2010 (op grond van de EU richtlijn 2001/77/EC) blijft onverkort van toepassing. Naar huidige inzichten zal deze doelstelling worden gehaald.
- Voor de periode daarna (2010 tot 2020) zijn in Nederland specifiek voor hernieuwbare elektriciteit tot nu toe geen formele streefcijfers bepaald.

4. Op nationaal niveau genomen en voorgenomen maatregelen

4.1 *Financiële maatregelen*

- Milieukwaliteit Elektriciteitsproductie (MEP); om investeringen in duurzame elektriciteit te stimuleren is juli 2003 de subsidieregeling Milieukwaliteit Elektriciteitsproductie (MEP) geïntroduceerd. De MEP heeft tot 18 augustus 2006 open gestaan voor nieuwe subsidieaanvragen voor duurzame stroomprojecten die leveren aan het openbare net. De regeling biedt een vaste vergoeding per kWh voor een gegarandeerde periode van 10 jaar. Het subsidiebedrag dekt de onrendabele top af en verschilt (derhalve) per duurzame energie optie, waarbij als maximum het subsidiebedrag voor windenergie offshore is genomen. In 2004 is een evaluatie van de MEP uitgevoerd waaruit naar voren kwam dat een aantal wijzigingen wenselijk zou zijn teneinde de effectiviteit en de beheersbaarheid van de regeling te verbeteren. Uit analyses medio 2006 bleek vervolgens dat dankzij de

MEP de doelstelling van 9 % hernieuwbare elektriciteit in 2010 (conform EU-Richtlijn 2001/77/EG) gehaald zal worden. Deze uitkomst is aanleiding geweest de MEP-subsidiebedragen voor nieuwe aanvragen op 16 augustus 2006 per direct op nul te zetten. Projecten waarvoor reeds is beschikt vóór genoemde datum behouden uiteraard de subsidie voor de periode van 10 jaar. De regeling is derhalve gesloten voor nieuwe aanvragen. De toenmalige regering gaf met deze ingreep beslissingen over de voortzetting/introductie van een nieuw stimuleringsinstrument voor de periode mogelijk na 2010 in handen van het voorziene nieuwe kabinet.

- De overgangs- of vergistersregeling; subsidieregeling voor agrariërs met vergevorderde plannen voor een relatief kleine vergistinginstallatie (< 2 MW), die doorkruist werden door het per direct op nul zetten van de MEP (augustus 2006) voor nieuwe aanvragen. Met deze regeling (die in december 2007 is opengesteld) zijn voor een specifieke doelgroep na augustus 2006 onder voorwaarden alsnog (met de MEP vergelijkbare) subsidies verstrekt. De regeling is inmiddels gesloten. Totaal vermogen van de vergisters die wordt ondersteund: ca. 50 MW.
- Besluit stimulering duurzame energieproductie (SDE); is de verbeterde opvolger van MEP. Het besluit regelt de subsidieverstrekking voor de productie van hernieuwbare elektriciteit, voor de productie van elektriciteit met behulp van warmtekrachtkoppeling en (nieuw vergeleken met de MEP) voor de productie van hernieuwbaar gas. De SDE zal in belangrijke mate moeten bijdragen aan de realisatie van de nieuwe doelstellingen voor duurzame energie en klimaat voor het jaar 2020. In tegenstelling tot de MEP is de SDE geen open-eind regeling. Jaarlijks stelt de minister van EZ bij ministeriële regeling een maximum budget vast voor de verstrekking van subsidies. Daarbij kan onderscheid worden gemaakt naar hoofdcategorieën en categorieën productie-installaties (voor hernieuwbare elektriciteit: windenergie op land en op zee, biomassa, zonne-energie, enz.). De hoofdcategorie hernieuwbare elektriciteit betekent in de praktijk dat de subsidiemogelijkheid voor duurzame elektriciteit uit de MEP wordt voortgezet in de SDE. De subsidieperiode van ten hoogste 10 jaar van de MEP blijft in beginsel gehandhaafd. Nieuw is de mogelijkheid voor bepaalde categorieën productie-installaties de subsidietermijn te verkorten of verlengen. Belangrijk verschil tussen de SDE en de MEP is verder de wijze waarop het subsidiebedrag wordt bepaald. Voor beide gebeurt dat op basis van de onrendabele top (het verschil tussen de kosten en de opbrengsten). Het verschil voor beide regelingen is dat bij de MEP de vooraf verwachte onrendabele top als subsidiebasis geldt, terwijl bij de SDE de subsidiebasis bestaat uit de achteraf

gerealiseerde onrendabele top. Toewijzing van subsidies tenslotte zal plaatsvinden via tenders of verdeling op volgorde van binnenkomst van de aanvraag. Het Nederlandse parlement heeft inmiddels, onder voorwaarde van goedkeuring van de Europese Commissie, ingestemd met de regeling. Het ontwerpbesluit is gemeld bij de Europese Commissie. Naar verwachting zal de regeling begin 2008 in werking kunnen treden.

- Energie Onderzoek Subsidie (EOS); is een energiebreed programma dat beoogt de kennis over (o.a.) duurzame energie (inclusief hernieuwbare elektriciteit) in Nederland uit te breiden. Het programma omvat een viertal subsidieregelingen voor niet-conventioneel onderzoek, lange-termijn onderzoek, middellange termijn onderzoek en demonstratie-projecten. Jaarlijks worden budgetten beschikbaar gesteld, die via tenders aan projectvoorstellen worden toegewezen.
- Energie Investerings Aftrek (EIA); regeling voor fiscale stimulering van investeringen in o.a. hernieuwbare energieprojecten. Biedt ondernemers voor hernieuwbare energieprojecten een aftrek op het fiscaal resultaat van een bepaald percentage van de aanschafwaarde.
- Groen beleggen; betekent voor een investeerder in een hernieuwbare energie project (onder voorwaarden) het kunnen verkrijgen van financiering van een Groen Fonds onder gunstige voorwaarden. De rente die een Groen fonds berekent ligt 1 tot 2 procent onder projectfinanciering.

4.2 *Niet-financiële maatregelen*

Hieronder valt een groot aantal activiteiten en maatregelen. Vooral inspanningen gericht op de twee hernieuwbare elektriciteitopties biomassa en windenergie, zijn van belang. Hierna volgt een beknopte opsomming van de meest in het oog springende acties en maatregelen:

- In 2005 is een wijziging aangebracht in de Wet op de Ruimtelijke Ordening (art. 39a e.v.), die de rijksoverheid de mogelijkheid biedt om bij projecten van nationaal belang de besluitvorming rondom een project te coördineren. Er wordt hierbij gesproken van de "rijksprojectenprocedure" (RPP). In samenhang daarmee is per 1 januari 2006 het Bureau Energieprojecten opgericht, dat de vergunningverlening coördineert van energieprojecten (inclusief met name windprojecten) die de rijksprojectenprocedure doorlopen. Door de coördinatie van vergunningen, ontheffingen, vrijstellingen, enz. bij verschillende overheden, zoals gemeentes, provincies, waterschappen, enz. kan veel tijd worden gewonnen in de voorbereidingsfase van een project.

- Via het programma DEN (bij de EZ-uitvoeringsorganisatie SenterNovem) ondersteunen en stimuleren van initiatiefnemers en lokale overheden bij realisatie van biomassaprojecten, mede via het Steunpunt Vergunningverlening Bio-energie.
- (Verder) vormgeven en introduceren van duurzaamheidscriteria, inclusief een certificeringstraject voor biomassa met daaraan gekoppeld de ontwikkeling van een rapportagehandboek voor biomassa in relatie tot de subsidieverlening via de regeling SDE.
- Voor windenergie op land vormgeven en uitvoeren van een nationaal Plan van aanpak windenergie, als vervolg op het 2001 gesloten convenant (BLOW) tussen rijk, provincies en gemeenten dat als doel had de bouw van tenminste 1500 MW windvermogen in het jaar 2010. Inmiddels is dat doel gerealiseerd. Het nieuwe Plan van aanpak zal zich richten op verdubbeling van het thans bestaande windvermogen (2000 MW) in 2011. Dit betekent dat in dat jaar voor 2000 MW extra vermogen tenminste gecommitteerd moet zijn.
- Voor wind op zee zullen de komende tijd de problemen rondom locatiekeuze op de Noordzee moeten worden opgelost. Dit zal het mogelijk maken vanaf 2011 ruimtelijk perspectief te bieden voor forse groei van wind op zee tot na 2020. Uitgangspunt is dat in de periode 2007-2011 via de regeling SDE 450 MW wind op zee gecommitteerd wordt. Een demonstratieproject waarvoor het ministerie van EZ initiatief nam, is voorjaar 2007 officieel in bedrijf genomen. Het onderzoekprogramma dat aan dit project is verbonden zal de komende jaren nieuwe kennis en informatie (technisch/economisch en ecologisch) over wind op zee genereren.

Annex 2:

Rapportage in het kader van de Europese Richtlijn (2001/77/EG) betreffende hernieuwbare elektriciteit (art. 3 lid 3; verwezenlijking nationale indicatieve streefcijfers)

1. Inleiding

De Nederlandse regering vervult met deze rapportage de verplichting zoals gesteld in Artikel 3, lid 3 van de Richtlijn 2001/77/EG van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 27 september 2001 aangaande de stimulering van elektriciteit opgewekt uit hernieuwbare energiebronnen op de interne elektriciteitsmarkt. Dit artikellid verplicht de lidstaten voor het eerst uiterlijk op 27 oktober 2003 en vervolgens om de twee jaar een verslag te publiceren waarin wordt aangegeven in hoeverre de nationale indicatieve streefcijfers zijn verwezenlijkt, in het bijzonder rekening houdend met de klimatologische factoren die van invloed zijn en in hoeverre de genomen maatregelen stroken met de nationale verbintenis op het gebied van klimaatverandering De rapportage hierna op grond van artikel 3, lid 3 betreft met name de jaren 2005 en 2006 (de vorige rapportage naar aanleiding van dit artikellid beschreef de situatie in de jaren 2003 en 2004).

2. De Nederlandse doelstellingen voor hernieuwbare elektriciteit en klimaatbescherming

De volgende doelstellingen zijn van belang:

- Voor hernieuwbare elektriciteit in 2010: 9 % als aandeel van het totale elektriciteitsverbruik (zoals geformuleerd in de EU Richtlijn 2001/77/EG);
- Emissiereductie van broeikasgassen: 6 % in de periode van 2008 tot 2012 ten opzichte van de uitstoot in 1990 (de Nederlandse bijdrage aan de verdeling over de lidstaten van de EU-verplichting op basis van het Kyoto-protocol van het Klimaatverdrag).
- Voor hernieuwbare energie in 2020: 10 % aandeel in 2020 van het totale energieverbruik (vastgelegd in de Derde Energienota van 1996).

In het algemeen kan worden gesteld dat alle maatregelen die bijdragen tot de verhoging van het aandeel hernieuwbare elektriciteit in de nationale elektriciteitsvoorziening ook bijdragen aan de klimaatdoelstelling.
Inmiddels (2007) heeft de Nederlandse regering, in aansluiting op het Europese beleid, nieuwe, fors aangescherpte doelstellingen voor duurzame energie en klimaatbescherming geïntroduceerd.

3. Productiecijfers voor hernieuwbare elektriciteit in 2005 en 2006

De productie van elektriciteit uit hernieuwbare energiebronnen in Nederland was 7020 GWh in 2005 en 7589 GWh in 2006. Het totale elektriciteitverbruik in 2005 en 2006 was respectievelijk 114.471 GWh en 116.085 GWh. Het aandeel nationale productie van hernieuwbare elektriciteit in het nationale verbruik kwam daarmee uit op 6,13 % in 2005 en 6,54 % in 2006. Tabel 1 geeft een overzicht van de bijdragen van de verschillende productietechnieken voor hernieuwbare elektriciteit aan de totale productie voor de jaren 2003 tot en met 2006. De belangrijkste groei zit in de toepassing van biomassa en windenergie. Met de huidige ontwikkeling wordt verwacht dat de doelstelling van 9 % in 2010 wordt gehaald.

Tabel 1: Elektriciteitsproductie (GWh) uit hernieuwbare energiebronnen in Nederland

	2003	2004	2005	2006
Stromingsbronnen totaal	**1421**	**2006**	**2189**	**2874**
Waterkracht	72	97	88	106
Windenergie	1318	1876	2067	2733
Zonne-energie	31	33	34	35
Bio-energie totaal	**1716**	**2441**	**4311**	**4132**
Afvalverbranding	959	902	1001	1029
Biomassaverbranding	757	1539	3310	3103
Overig	508	509	520	583
Totaal nationale productie	**3645**	**4956**	**7020**	**7589**

Emissiereductie van CO2

De nationale productie van hernieuwbare elektriciteit heeft volgens de gehanteerde methodiek vastgelegd in het Protocol Monitoring Duurzame energie geleid tot een CO2-emissiereductie van 5,66 Mton in 2005 en 6,17 Mton in 2006.

Klimatologische factoren

De enige klimatologische factor met mogelijk significante invloed op de realisatie van hernieuwbare elektriciteit in Nederland is het windaanbod.

Het jaarlijks windaanbod wordt geregistreerd aan de hand van een index. Deze index is het quotiënt van het gemeten windaanbod in een jaar en het gemiddelde windaanbod (sinds 1988). In 2005 bedroeg het windaanbod 92 % van dit gemiddelde : index = 92.

In 2006 bedroeg het windaanbod 95 % van dit gemiddelde : index = 95.

(*bron: WSH*).